

TER BESLISSING

Datum

5 juli 2024

Onze referentie

IENW/BSK-2024/194131

Opgesteld door

Hoofd-dir. Bestuurlijke &
Juridische Zaken
Directie Bestuur en
Bereikbaarheid
Afdeling LUV & SCH

Beslistermijn

8 juli 2024

Bijlage(n)

8

Aan

Minister

nota

Voorstel van wet houdende regels over het bemannen
van zeeschepen (Wet bemanning zeeschepen)

Aanleiding

De vaste commissie voor Infrastructuur, Waterstaat en Omgeving van de Eerste Kamer heeft op 17 juni jl. verslag uitgebracht ten aanzien van het voorstel van wet houdende regels over het bemannen van zeeschepen (Wet bemanning zeeschepen). Bijgaand ontvangt u de nota naar aanleiding van het verslag, waarin antwoord wordt gegeven op de vragen die zijn gesteld door de leden van de BBB-fractie.

Geadviseerd besluit

Indien u zich kunt vinden in de stukken verzoek ik u de bijgaande aanbiedingsbrief met de nota naar aanleiding van het verslag te ondertekenen.

Kernpunten

De BBB-fractie heeft acht vragen gesteld.

BBB vroeg naar de mogelijkheid om buitenlandse kapiteins aan te stellen. U benadrukt dat het voorstel geen verandering brengt ten opzichte van de huidige Wet zeevarenden. In de praktijk worden buitenlandse kapiteins ingezet omdat er niet genoeg Nederlandse of EU/EER kapiteins voorhanden zijn om de gehele Nederlandse vloot te kunnen bemannen. De mogelijkheid om buitenlandse kapiteins in te kunnen inzetten is daarom belangrijk voor de aantrekkelijkheid van de Nederlandse vlag. Ook andere lidstaten hebben een tekort aan kapiteins en maken gebruik van buitenlandse kapiteins.

Tijdens de behandeling van het wetsvoorstel in de Tweede Kamer is door uw voorganger toegezegd om een evaluatie te doen van hoofdregel dat kapiteins afkomstig zijn uit de EU (en de daaraan gekoppelde vrijstellingsregeling). Deze evaluatie is voor het einde van het jaar gereed en zal worden gedeeld met de Tweede Kamer. Deze evaluatie staat los van dit wetsvoorstel en moet een beter inzicht geven in de ontwikkeling van de arbeidsmarkt. U wordt geïnformeerd zodra de evaluatie is afgerond.

BBB vroeg naar de geopolitieke gevoeligheid van niet EU-kapiteins en de veiligheid aan boord van schepen. Aangegeven is dat er momenteel geen problemen of indicaties zijn dat de veiligheid aan boord van zeeschepen onder Nederlandse vlag in het geding zou zijn.

Ten aanzien van vragen over het effect van het wetsvoorstel op het varen onder Nederlandse vlag en het carrièreperspectief van Nederlandse zeevarenden is onder

ander het traject benoemd waarin sociale partners in de maritieme sector en de maritieme onderwijsinstellingen samenwerken om het aandeel van Nederlandse kapiteins en officieren aan boord van Nederlands gevlagde schepen te verhogen.

Ten aanzien van het toezicht op de naleving van de regelgeving is aangegeven dat het wetsvoorstel geen wijzigingen brengt in de grondslag om toezichthouders aan te wijzen. De daadwerkelijke aanwijzing van deze ambtenaren geschiedt bij lagere regelgeving en is nog in voorbereiding.

De laatste vraag gaat over het verplicht opstellen van schriftelijk beleid inzake voorkoming van alcohol- en drugsmisbruik door zeevarenden en de vraag of een verbod van gebruik tijdens het werk niet veel eenvoudiger is. Hierop geeft u aan dat dat verbod elders in het wetsvoorstel al is vastgelegd. Het opstellen van schriftelijk beleid door de scheepsbeheerder is een aanvullende verplichting die volgt uit het STCW-verdrag van de International Maritime Organization (IMO).

Krachtenveld

Het Wetsvoorstel bemanning zeeschepen betreft een herziening en modernisering van de bepalingen ten aanzien van de bemanning werkzaam aan boord van Nederlandse zeeschepen en vervangt de Wet zeevarenden.

Het wetsvoorstel geeft uitvoering aan verplichtingen voortvloeiend uit verdragen van de IMO, de International Labour Organization (ILO) en de verplichtingen voortvloeiend uit EU-richtlijnen op het gebied van de bemanning van zeeschepen. In het verlengde van het wetsvoorstel worden het Besluit zeevarenden en de Regeling zeevarenden herzien. Het wetsvoorstel wordt ondersteund door de maritieme sector en omvat geen controversiële onderdelen. Het wetsvoorstel is op 23 april jl. na een plenair debat en na stemming (150 stemmen voor) aangenomen door de Tweede Kamer.

Datum

5 juli 2024

Onze referentie

IENW/BSK-2024/194131

Opgesteld door

Hoofddir. Bestuurlijke &
Juridische Zaken
Directie Bestuur en
Bereikbaarheid
Afdeling LUV & SCH

Aan

Minister

Bijlage(n)

8

Toelichting

Wet bemanning zeeschepen

Het belangrijkste doel van het wetsvoorstel is het realiseren van een toekomstbestendige wet waarbij ook diverse knelpunten vanuit de praktijk worden geadresseerd. Dit wetsvoorstel is onderdeel van een groter project waarbij naast de wetgeving ook alle bijbehorende uitvoeringsregelgeving in het onderliggende Besluit zeevarenden en de Regeling zeevarenden wordt herzien. Het concept Besluit bemanning zeeschepen is op 14 juni jl. ter advies voorgelegd aan de Raad van State. De concept Regeling wordt medio september aan u voorgelegd voor de internetconsultatie. Het streven is de aangepaste wetgeving op 1 januari 2025 in werking te laten treden.

Bevindingen en knelpunten

De maritieme sector heeft een aantal knelpunten in de bemanningswetgeving geconstateerd. Deze betreffen deels de wet zelf, op onderdelen betreft het de uitvoeringsregelgeving. De belangrijkste aanpassingen zijn opgesomd onder *Stimulering concurrentiepositie Nederlandse zeescheepvaart*. Daarnaast worden de tekortkomingen geadresseerd die vastgesteld zijn tijdens een audit door de European Maritime Safety Agency (EMSA) in 2016. Op 9 juni 2021 heeft de Europese Commissie Nederland hierover in gebreke gesteld. De meeste tekortkomingen betreffen het stellen van minder strenge eisen aan de officieren werkzaam aan boord van schepen, die uitsluitend varen nabij de Nederlandse Kust en schepen die uitsluitend worden ingezet als aannemersmaterieel. Deze minder strenge eisen, die dateren ten tijde van de herziening van de bemanningswetgeving in 2002, blijken nu deels strijdig met de richtlijn.

Stimulering concurrentiepositie Nederlandse zeescheepvaart

Het is noodzakelijk de concurrentiepositie van de Nederlandse zeevaart te stimuleren. Het wetsvoorstel biedt meer ruimte voor innovatie en het doen van experimenten waarbij tijdelijk kan worden afgeweken van de gebruikelijke kaders. Het gaat dan bijvoorbeeld om nieuwe typen van zeeschepen of technieken waarbij het mogelijk wordt gemaakt om te varen met een andere bemanningssamenstelling en alternatieve of experimentele vaarbevoegdheden. Tevens komt er meer ruimte voor bij- en nascholing van zeevarenden en personen die in de maritieme sector willen werken en wordt de arbeidsmarktmobiliteit verbeterd omdat uitwisseling van zeevarenden tussen de deelsectoren visserij, handelsvaart en waterbouw wordt verbeterd. Ook wordt met het wetsvoorstel de digitalisering van persoonsdocumenten (zoals vaarbevoegdheidsbewijzen) van zeevarenden mogelijk gemaakt. Op termijn moet dat leiden tot kosten en efficiency voordelen.

Afstemming

Het wetsvoorstel is tot stand gekomen in goed overleg met de meest representatieve organisaties van werknemers en werkgevers in de maritieme sector en andere direct belanghebbenden. Tevens zijn maritieme opleidings- en trainingsinstituten in de maritieme sector en het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen betrokken.

Internationale/Europese context

Met dit voorstel wordt de uitvoering voortgezet van de verplichtingen voortvloeiend uit verdragen van de International Maritime Organization (IMO), de

Datum

5 juli 2024

Onze referentie

IENW/BSK-2024/194131

Opgesteld door

Hoofddir. Bestuurlijke & Juridische Zaken
Directie Bestuur en Bereikbaarheid
Afdeling LUV & SCH

Aan

Minister

Bijlage(n)

8

International Labour Organization (ILO) en de verplichtingen voortvloeiend uit EU-richtlijnen op het gebied van de bemanning van zeeschepen.

Het betreft onder meer het Internationaal Verdrag betreffende de normen voor zeevarenden inzake opleiding, diplomering en wacht dienst voor de handelsvaart (STCW-verdrag), het Internationaal Verdrag betreffende de normen inzake opleiding, diplomering en wacht dienst van personeel van vissersschepen (STCW F-verdrag), het Maritiem Arbeidsverdrag inzake maritieme arbeidsnormen (MLC-verdrag) en het Verdrag betreffende werk in de visserijsector (C188-verdrag) en de daarop gebaseerde EU-richtlijnen.

Financiële/juridische overwegingen

Het wetsvoorstel is kostenneutraal.

Infomatie die niet openbaargemaakt kan worden

Niet van toepassing.

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Informatie
1	beslisnota	
2	Verslag van de vaste commissie voor Infrastructuur, Waterstaat en Omgeving (17 juni 2024)	
3	Nota naar aanleiding van het verslag EK	
4	Aanbiedingsbrief EK	
5	Voorstel Wet bemanning zeeschepen	
6	Memorie van toelichting Wet bemanning zeeschepen	
7	Nota naar aanleiding van het verslag TK	
8	Plenair verslag Tweede Kamer, 67e vergadering Donderdag 18 april 2024	

Leeswijzer bij onderliggende beslisnota's

Datum	Naam beslisnota	Toelichting
12 april 2024	Dossier plenaire behandeling Wet bemanning zeeschepen	IENW/BSK-2024/123255

Datum

5 juli 2024

Onze referentie

IENW/BSK-2024/194131

Opgesteld door

Hoofddir. Bestuurlijke &

Juridische Zaken

Directie Bestuur en

Bereikbaarheid

Afdeling LUV & SCH

Aan

Minister

Bijlage(n)

8

14 februari 2024	Voorstel van wet houdende regels over het bemannen van zeeschepen (Wet bemanning zeeschepen)	IENW/BSK-2024/44176 Nota naar aanleiding van het verslag
6 september 2023	Wetsvoorstel houdende regels over het bemannen van zeeschepen (Wet bemanning zeeschepen)	IENW/BSK-2023/246545 Aanbieding TK
13 maart 2023	Wetsvoorstel houdende regels over het bemannen van zeeschepen (Wet bemanning zeeschepen)	IENW/BSK-2023/66532 Aanbieding MR
7 september 2022	Internetconsultatie voorstel Wet bemanning zeeschepen	IENW/BSK-2022/203073 Akkoord starten internetconsultatie

Datum

5 juli 2024

Onze referentie

IENW/BSK-2024/194131

Opgesteld door

Hoofd-dir. Bestuurlijke & Juridische Zaken
Directie Bestuur en Bereikbaarheid
Afdeling LUV & SCH

Aan

Minister

Bijlage(n)

8